

**Dietetyka kliniczna (leczenie dietetyczne chorób niezakaźnych, alergię i nietolerancje)
niestacjonarne**

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Nauki o Zdrowiu
Kierunek studiów	Dietetyka
Dyscyplina wiodąca (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra MSW z 26 lipca 2019)	Nauki o zdrowiu
Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)	praktyczny
Poziom kształcenia (I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)	II stopnia
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się (egzamin/zaliczenie)	egzamin

Jednostka/jednostki prowadząca/e (oraz adres/yjednostki/jednostek)	Zakład Dietetyki Klinicznej WUM ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa Zakład Zagrożeń Środowiskowych i Alergologii WUM ul. Banacha 1a, blok E, I p. 02-091 Warszawa
--	---

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. o zdr. dr n. med. Dorota Szostak – Węgierek Prof. dr hab. Bolesław Samoliński
Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr n. o zdr. Magdalena Milewska magdalena.milewska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr n. o zdr. Magdalena Milewska magdalena.milewska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Bolesław Samoliński Prof. dr hab. Dorota Szostak- Węgierek Dr hab. Anna Jeznach- Steinhagen Dr n. med. Iwona Boniecka Dr n. o zdr. Marta Dąbrowska – Bender Dr n. o zdr. Magdalena Milewska Mgr Aleksandra Bąkiewicz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I Semestr I i II	Liczba punktów ECTS	5.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		30	
seminarium (S)		10	
ćwiczenia (C)		10	
e-learning (e-L)		-	
zajęcia praktyczne (ZP)		-	

praktyka zawodowa (PZ)	-	
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	35	
3. CELE KSZTAŁCENIA		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczenie wiedzy z zakresu postępowania żywieniowego w różnych jednostkach chorobowych 2. Rozwinięcie umiejętności oceny sposobu żywienia i jego modyfikacji 3. Rozwinięcie umiejętności kompleksowej oceny stanu odżywienia 4. Rozwinięcie umiejętności prowadzenia opieki żywieniowej nad pacjentem 5. Przygotowanie do pracy w zespole żywieniowym 6. Uświadomienie odpowiedzialności zawodowej 	

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Wiedzy — Absolwent zna i rozumie:		
W	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymienia zasady fizjologii żywienia oraz biochemii klinicznej i potrafi je wykorzystać w planowaniu żywienia 2. Wykazuje znajomość zasad żywienia klinicznego obejmującego: żywienie dojelitowe z wykorzystaniem diet przemysłowych w zapobieganiu i leczeniu niedożywienia. 3. Definiuje i rozpoznaje problemy żywieniowe pacjenta i uwzględnia je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego opartego na najlepszych, dostępnych dowodach naukowych. 4. Zna i rozumie znaczenie współpracy w interdyscyplinarnym zespole specjalistów z zakresu medycyny i nauk o zdrowiu 	EW30 EW51 EW56 EW76
Umiejętności — Absolwent potrafi:		
UI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykazuje rolę dietetyka w zespole terapeutycznym 2. Stawia diagnozę dietetyczną oraz szkoli i przygotowuje materiały edukacyjne dla pacjenta 3. Opracowuje jasne i zrozumiałe instrukcje dla personelu realizującego opiekę żywieniową 4. Przeprowadza wywiad żywieniowy i ocenia sposób żywienia oraz stan odżywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie narzędzia 5. Określa ryzyko niedożywienia szpitalnego i podejmuje odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego zapewniającego opiekę żywieniową 6. Ustala wskazania do wspomagania i/lub/ leczenia żywieniowego z wykorzystaniem dostępnych w Polsce diet przemysłowych, suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego w korygowaniu 	EU56 EU19 EU13 EU17 EU24 EU27

	<p>zaburzeń</p> <p>7. Planuje żywienie domowe pacjentów wypisanych ze szpitala</p> <p>8. Interpretuje wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystuje je w planowaniu i monitorowaniu postępowania żywieniowego</p>	<p>EU28</p> <p>EU20</p>
Kompetencji społecznych — Absolwent jest gotów do:		
KI		
	<p>1. Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy</p> <p>2. Przestrzega tajemnicy zawodowej. Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania żywieniowego</p> <p>3. Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe. Rozpoznaje własny poziom kompetencji i ograniczenia w praktycznym wykonywaniu zawodu</p>	<p>EK01</p> <p>EK08</p> <p>EK15</p>
5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	<p>Żywienie w chorobie uchyłkowej jelita grubego. Rola diety w leczeniu otyłości olbrzymiej (dieta, farmakoterapia, leczenie endoskopowe i chirurgiczne, rola diety w okresie przedoperacyjnym - zasady i skuteczność)</p> <p>Żywienie chorych po założeniu balona żołądkowego</p>	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	Co to jest alergologia? Co to jest alergologia pokarmowa? Diagnostyka alergii pokarmowej. Diagnostyka różnicowa alergii pokarmowej. Leczenie alergii pokarmowej.	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	<p>Anatomia gardła i krtani, Fizjologia i patofizjologia połykania. Objawy dysfagii. Wywiad różnicujący. Diagnostyka zaburzeń połykania</p> <p>Charakterystyka zaburzeń połykania w grupie chorych po urazach głowy, z chorobami neurologicznymi, z nowotworami głowy i szyi. Dieta w zaburzeniach połykania – główne założenia, profilaktyka powikłań dysfagii. Wykorzystanie potrójnej adaptacji w planowaniu diety. Schemat IDDSI. Wskazania do żywienia dojelitowego.</p>	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	<p>Postępowanie żywieniowe/dietetyczne u pacjentów przed transplantacją narządów</p> <p>Postępowanie żywieniowe/dietetyczne u pacjentów po transplantacji narządów we wczesnym i odległym okresie od wykonania zabiegu/operacji. Występowanie zaburzeń metabolicznych po przeszczepieniu narządu.</p>	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	Odmienności w postępowaniu dietetycznym u osób z różnymi typami niepełnosprawności	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	Postępowanie dietetyczne przed i po transplantacji nerek	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	<p>Pompy insulinowe w leczeniu cukrzycy.</p> <p>Żywienie w chorobach na tle zaburzeń endokrynologicznych</p>	W1, W2, W3, W4, W5
Wykład	<p>Postępy w dietetycznym leczeniu chorób układu sercowo-naczyniowego. Jajka – czy ograniczać spożycie u pacjentów kardiologicznych? Olej kokosowy- czy jest bezpieczny? Słodziki- możliwe efekty metaboliczne. Otyłość a nowotwory. Wpływ żywienia na adipocytokiny. Suplementy diety w profilaktyce i leczeniu nowotworów. Diety</p>	W1, W2, W3, W4, W5

	alternatywne- krytyczne spojrzenie. Nowości i kontrowersje w dietetyce.	
Wykład	Ocena zapotrzebowania na energię przy użyciu kalorymetrii pośredniej. Problematyka oceny zapotrzebowania na energię w różnych sytuacjach klinicznych. Analiza dostępnych wzorów i ich wykorzystanie w różnych sytuacjach klinicznych	W1, W2, W3, W4, W5
Seminarium	Zasady postępowania w okresie okołoperacyjnym	U2
Seminarium	Pacjent z nowotworem głowy i szyi – przypadek kliniczny	U2, U4, U5
Seminarium	Ocena ryzyka niedoborów żywieniowych i zaburzeń stanu odżywienia u chorych w okresie okołotransplantacyjnym	U1, U2
Seminarium	Pacjent z zaburzeniami endokrynologicznymi – przypadek kliniczny	U3, U4
Ćwiczenia	Pacjent przed i po zabiegu bariatrycznym – przypadek kliniczny	K1 i K2 U2, U5, U3
Ćwiczenia	Charakterystyka konsystencji wg IDDSI	K2 U4
Ćwiczenia	Pacjent przed i po transplantacji nerki – przypadek kliniczny	K1 i K2 U2, U3, U5
Ćwiczenia	Badania składu ciała i kalorymetria pośrednia	K2 U1, U5
6. LITERATURA		
Obowiązkowa		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczygieł B. Niedożywienie związane z chorobą. Występowanie, rozpoznanie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011 2. Szczygieł B. Niedożywienie związane z chorobą. Zapobieganie i leczenie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 3. Gawęcki J., Żywnienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. T.1 Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010 4. Grzymisławski M., Gawęcki J., Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. T. 2 Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010 5. Gawęcki J., Roszkowski W., Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. T. 3 Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010 6. Ciborowska H., Rudnicka A., Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka, PZWL, Warszawa 2007 7. Kunachowicz H., Nadolna I., Tabele wartości odżywczej produktów spożywczych, IŻŻ, Warszawa 2014 8. Kunachowicz H., Nadolna I., Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw, PZWL, Warszawa 2017 9. Jarosz M., Normy żywienia dla populacji polskiej – nowelizacja, Wyd. IŻŻ 2012 10. Sobotka L.(red.), Podstawy żywienia klinicznego, wydanie IV, Wydawnictwo Scientifica, 2013 11. Jamróz B., Chmielewska J., Milewska M. Instrumentalne metody oceny zaburzeń połykania. Wydawnictwo Medyk 2019 		
Uzupełniająca		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sobotka L. Basics in Clinical Nutrition, wydanie 5, Wydawnictwo GALEN 2019 2. Jeznach-Steinhagen A. Żywnienie osób z cukrzycą i chorobami towarzyszącymi, PZWL 2020 		

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A. wg A.UI, KI	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
W1 – W5 U1 – U5	Egzamin	60%
U1 – U5	Karta seminaryjna i karta ćwiczeń na zajęciach (zaakceptowana przez prowadzącego zajęcia) Dodatkowo: ćwiczenia dotyczące badań składu ciała – zaliczenie testowe (6 pytań)	100% 60%
K1 – K2	Obserwacja przez prowadzącego, ocena podejmowanych decyzji przez studenta	100%

<p>8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)</p>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM